

Силабус освітнього компонента
Програма навчальної дисципліни

Консолідація фінансової звітності

Шифр та назва спеціальності

Інститут

ННІ Економіки, менеджменту і міжнародного
бізнесу

Спеціалізація

Кафедра

Обліку і фінансів (205)

Освітня програма

Тип дисципліни

Вибіркова

Рівень освіти

Другий (магістерський)

Форма навчання

Денна

Семестр

2

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Кузнецова Світлана Олександрівна

Svitlana.Kuznetsova@khpi.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і фінансів

Авторка та співавторка понад 80 наукових та методичних публікацій.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на оволодіння методами формування та складання консолідованої фінансової звітності суб'єктів господарювання з врахуванням положень та вимог МСФЗ.

Мета та цілі дисципліни

Полягає у формуванні системи знань з теорії та практики організації формування та складання консолідованої фінансової звітності суб'єктів господарювання

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – диференційований залік.

Компетентності

Здатність працювати в міжнародному контексті.

Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

Результати навчання

Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.

Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Дисципліна базується на навчальних дисциплінах галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій. Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Теми лекцій	Кількість годин
Тема 1. Сутність і види об'єднання підприємств і консолідації звітності Види об'єднання підприємств. Облікові підходи до об'єднання бізнесу. Визначення справедливої вартості придбаних ідентифікованих активів і зобов'язань.	4
Тема 2. Економічні та правові основи консолідації фінансової звітності Рівні стандартизації, що регулюють методологію формування консолідованої фінансової звітності українських підприємств. Вплив контролю на метод консолідації звітності. Користувачі консолідованої фінансової звітності. Строки подання консолідованої фінансової звітності	4
Тема 3. Методи консолідації фінансових звітів	4

Порядок складання консолідованої фінансової звітності. Загальна характеристика методів консолідації звітності. Методи консолідації звітності.

Тема 4. Особливості обліку внутрішньогрупових операцій	4
Порядок елімінування впливу внутрішньогрупових операцій на показники консолідованої фінансової звітності. Внутрішньогрупові дивіденди.	
Тема 5. Методика складання консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан)	4
Складання робочих таблиць. Консолідація активів, власного капіталу та зобов'язань. Розгляд та освоєння методики і техніки формування та заповнення консолідованого балансу.	
Тема 6. Методика складання консолідованого звіту про фінансові результати діяльності (Звіту про сукупний дохід)	4
Призначення та характеристика Консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). Складання робочих таблиць.	
Тема 7. Методика складання Консолідованого звіту рух грошових коштів	4
Особливості заповнення консолідованого звіту про рух грошових коштів прямим та непрямим методом.	
Тема 8. Методика складання Консолідованого звіту про власний капітал	4
Призначення та загальна характеристика Консолідованого звіту про власний капітал, форма №4-к. Інформаційні джерела для складання Консолідованого звіту про власний капітал, форма №4-к. Послідовність формування показників Консолідованого звіту про власний капітал, форма №4-к.	
Загальна кількість годин	32

Практичні заняття

Теми практичних/семінарських занять	Кількість годин	Вагові коефіцієнти а
Тема 1. Сутність і види об'єднання підприємств і консолідації звітності	2	0,15
Організація обліку та звітності підприємств, що об'єднуються у групу.		
Тема 2. Економічні та правові основи консолідації фінансової звітності	2	0,15
Економічна суть та концептуальні основи консолідації фінансової звітності. Користувачі консолідованої фінансової звітності. Склад, строки подання консолідованої фінансової звітності.		
Тема 3. Методи консолідації фінансових звітів	2	0,15
Порядок складання консолідованої фінансової звітності. Характеристика та особливості методів консолідації звітності: пропорційна консолідація, повна консолідація, метод собівартості та ін.		
Тема 4. Особливості обліку внутрішньогрупових операцій	2	0,15
Особливості використання методу участі в капіталі при консолідації фінансової звітності		
Тема 5. Методика складання консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан)	2	0,15
Складання робочих таблиць. Консолідація активів, власного капіталу та зобов'язань. Розгляд та освоєння методики і		

техніки формування та заповнення консолідованого балансу.

Тема 6. Методика складання консолідованого звіту про фінансові результати діяльності (Звіту про сукупний дохід) Призначення та характеристика Консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). Складання робочих таблиць. Розгляд та освоєння методики і техніки формування та заповнення консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід.)	2	0,15
Тема 7. Методика складання Консолідованого звіту рух грошових коштів Особливості заповнення консолідованого звіту про рух грошових коштів прямим та непрямим методом. Розгляд та освоєння методики і техніки формування та заповнення консолідованого звіту про рух грошових коштів	2	0,15
Тема 8. Методика складання Консолідованого звіту про власний капітал Розгляд та освоєння методики і техніки формування та заповнення консолідованого звіту про власний капітал.	2	0,15
Загальна кількість годин	16	$\sum_{i=1}^n a_i = 1,2$

Контрольні роботи

Комплексна контрольна робота з Консолідації фінансової звітності

Вагові
коефіцієнти b

Тема. Складання консолідованої фінансової звітності за даними підприємства	1,6
Загалом	$\sum_{i=1}^n b_i = 1,6$

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу та виконання індивідуального завдання (контрольна робота).

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення

Кількість годин

Тема 1. Сутність і види об'єднання підприємств і консолідації звітності Провести огляд законодавчих та нормативно-правових актів ЄС, МСБО і МСФЗ з питань консолідованої фінансової звітності.	5
Тема 2. Економічні та правові основи консолідації фінансової звітності Дослідити організаційно-правові форми об'єднань підприємств в Україні та визначити особливості їх функціонування у відповідності з діючим законодавством.	5
Тема 3. Методи консолідації фінансових звітів Опрацювати вимоги національних та міжнародних стандартів до облікового та юридичного аспекту взаємозв'язку материнського та дочірнього підприємства.	5
Тема 4. Особливості обліку внутрішньогрупових операцій Опрацювати НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність. Дослідити елементи облікової політики групи підприємств щодо формування та контролю консолідованої фінансової звітності.	5

Тема 5. Методика складання консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан)	5
Дослідити особливості використання показників консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан) для аналізу та управління материнським та дочірнім підприємством.	
Тема 6. Методика складання консолідованого звіту про фінансові результати діяльності (Звіту про сукупний дохід)	5
Проаналізувати використання показників консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) для аналізу та управління суб'єктів господарювання.	
Тема 7. Методика складання Консолідованого звіту рух грошових коштів	5
Дослідити особливості використання показників консолідованого звіту про рух грошових коштів для аналізу та управління суб'єктів господарювання.	
Тема 8. Методика складання Консолідованого звіту про власний капітал	5
Дослідити особливості використання показників консолідованого звіту про власний капітал для аналізу та управління суб'єктів господарювання.	
Загальна кількість годин	40

Тематика індивідуальних завдань

Індивідуальне завдання передбачає виконання індивідуального звіту, розкривати обрану тематику, демонструвати вміння аналізувати інформацію та оформлювати текстові документи відповідно до мети навчальної дисципліни. Здобувач обирає конкретну тему в межах загальної тематики за погодженням з викладачем. Обсяг звіту: 8–12 сторінок основного тексту. Звіт має бути оформлений відповідно до вимог, наведених у літературному джерелі [2]. Завдання виконується протягом навчальних тижнів і подається на перевірку до залікового тижня.

Теми індивідуальних завдань

Тема 1. Методи обліку інвестицій у дочірні компанії: повна консолідація, пропорційна консолідація та метод участі в капіталі.	
Тема 2. Визначення та облік неконтрольованої частки у консолідованій фінансовій звітності.	
Тема 3. Елімінаційні проведення: усунення внутрішньогрупових операцій та залишків.	
Тема 4. Консолідація звітності при наявності дочірніх підприємств у різних країнах: проблеми курсових різниць та валютного перерахунку.	
Тема 5. Відображення внутрішньогрупових дивідендів та прибутку в консолідованій звітності.	
Тема 6. Особливості консолідації фінансової звітності у холдингових структурах і транснаціональних корпораціях.	
Тема 7. Аналіз консолідованої фінансової звітності як інструмент оцінки фінансового стану групи компаній.	
Загальна кількість годин	32

Неформальна освіта

Здобувач має можливість перезарахувати окремі теми дисципліни шляхом: проходження професійних курсів чи тренінгів, онлайн-освіти, професійних стажувань, у сфері, що відповідає навчальним цілям дисципліни.

Для зарахування необхідно надати: сертифікат (електронний або друкований) про проходження курсу/стажування, опис програми тренінгу із зазначенням змісту тем, обсягу та тривалості.

Рекомендовані курси, тренінги, стажування

1. Advanced Financial Reporting: Accounting for Business Combinations and Preparation of Consolidated Financial Statements (Можливість перезарахування Теми 3 Методи консолідації фінансових звітів - 0,15 кредита).

https://www.coursera.org/learn/advanced-financial-reporting?utm_source=chatgpt.com

2. Intercompany Transactions for Consolidated Reporting

https://www.coursera.org/learn/intercompany-transactions-consolidated-reporting?utm_source=chatgpt.com

(Можливість перезарахування Теми 4 Особливості обліку внутрішньогрупових операцій - 0,15 кредита).

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1. Кодекс етики академічних взаємовідносин та доброчесності Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» : СУЯ ХПІ-ВЗЯОД-МР/10.1:2023. Харків, 2023.

URL:

<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2024/04/Kodeks-etyky-akademichnyh-vzayemovidnosyn-ta-dobrochesnosti-Natsionalnogo-tehnichnogo-universytetu-Harkivskiy-politehnicznyj-institut-.pdf>

2. Система стандартів з організації навчального процесу. Текстові документи у сфері навчального процесу. Загальні вимоги до виконання : СТЗВО-ХПІ-3.01-2025. Харків, 2025. URL:

<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/metodotdel/wp-content/uploads/sites/28/2025/06/STZVO-HPI-3.01-2025-2.pdf>.

3. Білоус О. Г., Лисенко М. В. Консолідована фінансова звітність : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2022. 240 с.

4. Тищенко Т. В. Консолідація фінансової звітності за МСФЗ. Харків : ХНЕУ, 2023. 215 с.

5. Сидоренко О. В. Облік та консолідована фінансова звітність. Вінниця : ВНТУ, 2021. 180 с.

6. Облік, аудит і оподаткування: теорія та практика : навч. посіб. для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / за ред. Т. В. Давидюк. Харків : НТУ «ХПІ», 2021. 608 с.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Академічні успіхи здобувача вищої освіти визначаються за допомогою критеріїв та системи оцінювання знань та вмінь здобувачів, яка використовується в НТУ «ХПІ» (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2024/01/Polozhennya-pro-kryteriyi-otsinyuvannya-znan-ta-vmin-i-pro-rejtyng-zdobuvachiv.pdf>)

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, а також контрольних робіт. Підсумковий контроль здійснюється за результатами диференційованого заліку або в результаті накопичення оцінок з окремих тем у разі виконання здобувачем усіх видів поточних контрольних заходів. За умовами виконання здобувачем контрольної роботи з навчальної дисципліни на контрольному заході, але за відсутності результатів поточного контролю (практичні заняття), здобувач не може бути атестованим із навчальної дисципліни до ліквідації ним поточної заборгованості. Розрахункове значення у кількісній формі підсумкової оцінки визначається за формулою:

$$O = \sum(K_i \times O_i) / \sum K_i$$

де K_i – кількість кредитів i -го виду занять; O_i – оцінка у кількісній формі (бали) з i -го виду занять.

Розподіл кредитів за видами занять з дисципліни

Види занять	Кількість кредитів (K_i)
Практичні роботи	1,2
Контрольна робота	1,6
Індивідуальне завдання	1,2

Оцінювання кожного виду занять (O_i) здійснюється за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

30.08.2025

Завідувач кафедри

